

هر کسی مردم را از آینده ناامید کند برای دشمن دارد کار می‌کند؛ چه بداند، چه نداند. هر کسی ایمان‌های مردم را تضعیف کند به سود دشمن دارد کار می‌کند؛ چه بداند، چه نداند. هر کسی مردم را نسبت به فعالیت و تلاش و برنامه‌ریزی‌های مسئولین کشور بی‌اعتقاد و بدبین بکند، دارد به سود دشمن کار می‌کند؛ چه بداند، چه نداند. (۱۳۶۰/۰۴/۰۱) www.basirat.ir

حرف روز پایداری و نبایدهای دولت در بخش مسکن

مسکن به‌عنوان یکی از نیازهای اساسی انسان، همواره دغدغه بزرگ بوده است. سهم هزینه مسکن در سبد خانوارها در سطح جهان به‌طور متوسط حدود ۱۸ درصد است ولی این شاخص در خانواده‌های شهری ایران به ۶۰ تا ۷۰ درصد رسیده است که البته در بسیاری از موارد چون هزینه مسکن از این میزان نیز بالاتر می‌رود، به‌ناچار افراد منزل خود را به سطوح پایین‌تر از لحاظ منطقه شهری، متراژ و ... تقلیل می‌دهند. سؤال مطرح در اینجا این است که دولت در این زمینه چه مسئولیتی دارد؟

نکات تحلیلی: ۱- دولت در حوزه کالاهای اساسی از جمله مسکن نباید بی‌تفاوت باشد؛ چراکه بی‌تفاوتی باعث می‌شود بخش خصوصی به‌تدریج برای کسب سود بیشتر، بازار سپاه به راه اندازد؛ این موضوع در مورد مواد غذایی نیز با شفافیت بیشتری صدق می‌کند. از طرفی دولت نباید متولی کامل این بخش از اقتصاد باشد؛ چراکه اولاً از توان دولت خارج است و در ثانی تجربه کاملاً ناموفقی از این موضوع در دنیا وجود دارد؛ بنابراین اگر اقتصاد را در سه حوزه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی تعریف کنیم، حوزه مسکن و به‌طور کلی کالاهای اساسی در بخش تعاونی تعریف می‌شوند. ۲- نقش دولت در حوزه مسکن باید سیاست‌گذاری باشد و نه مالکیت و یا متولی کامل ساخت مسکن؛ اقداماتی که امروز دولت در حال انجام آن است، تمرینی از جنس سیاست‌گذاری در بخش مسکن است؛ ارائه تسهیلات ساخت مسکن، اخذ مالیات از خانه‌های خالی و یا الزام به تمدید قراردادهای اجاره با افزایش مقدار مشخصی اجاره‌بها و ... از جمله این سیاست‌هاست. ۳- در این میان، هماهنگی این سیاست‌ها با یکدیگر و همچنین هماهنگی این سیاست‌ها با سایر سیاست‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ... دولت از ضروریات مدیریت کلان کشور است. به‌عنوان نمونه، سیاست‌گذاری باید به‌گونه‌ای باشد که مسکن یک کالای مصرفی باشد نه سرمایه‌ای. ساخت مسکن سودآوری منطقی را داشته باشد؛ اما نگه‌داشتن مسکن اضافه‌مقرون‌به‌صرفه نباشد. جمعیت و امکانات و خدمات شهرها هم لحاظ و هم کنترل شود و ... تجربه‌های بسیار موفقی از این موضوع در دنیا وجود دارد که می‌توان از آن‌ها استفاده کرد.

نکته پایانی: اقدام اخیر دولت در تمدید خودکار اجاره منازل در سال گذشته و سیاست‌هایی از این دست، اقدامی شایسته است ولیکن برای اثربخشی بهتر این نوع سیاست‌گذاری‌ها، اولاً باید اطلاعات جامعی از سکونت افراد، وضع مالکیت خانه‌ها، توان اقتصادی مؤجر و مستأجر وجود داشته باشد، ثانیاً این سیاست‌گذاری مبتنی بر مشکلات مقطعی مردم نباشد بلکه به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان کشور، تدوین و عملیاتی شود. (نویسنده: علی کارگر)

گزارش روز ترس فروشی برای فروش اسلحه!

منطقه غرب آسیا همیشه یکی از مناطق دارای تلاطم سیاسی و تنش‌های امنیتی بوده است. یکی از فرضیاتی که همیشه در تحلیل منطقه غرب آسیا کارایی داشته است، بحران‌زایی آمریکا و کارتل‌های اسلحه در جهت فروش سلاح بیشتر به دولت‌های این منطقه بوده است. **گزاره‌های خبری:** ۱- در گزارش سالانه موسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم آمده است: «از ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱، عربستان سعودی، مصر، قطر و امارات متحده عربی در میان ۱۰ کشور واردکننده اصلی تسلیحات قرار داشتند. کشورهای خاورمیانه در ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ شاهد افزایش ۲٫۸ درصدی در واردات تسلیحات بودند. همچنین میزان واردات در ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ نسبت به ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۷ شاهد ۸۶ درصد افزایش بود». ۲- بر اساس این گزارش، «آسیای غربی ۴۳ درصد از تبادلات تسلیحاتی آمریکا را به خود اختصاص داده است. چیزی که به شکلی بخصوص برای رشد صادرات تسلیحاتی آمریکا اهمیت داشت، افزایش ۱۰۶ درصدی صادرات تسلیحات آمریکا به عربستان سعودی بود». ۳- متأسفانه این رقابت تسلیحاتی روزه‌روز رنگ و بوی جدی‌تری به خود می‌گیرد؛ چنانکه طبق آمارها، «واردات تسلیحاتی عربستان در ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ افزایش ۲۷ درصدی داشته است. واردات تسلیحاتی قطر نیز ۲۲۷ درصد افزایش یافته و این کشور از بیست‌ودومین واردکننده تسلیحاتی به جایگاه ششم صعود کرده است. در مقابل، واردات امارات در بازه زمانی مشابه ۴۱ درصد کاهش یافته و از جایگاه سوم به رتبه نهم سقوط کرده است. با این وجود این سه کشور و کویت سفارش‌های تسلیحاتی عمده‌ای برای سال‌های آتی ثبت کرده‌اند».

گزاره‌های تحلیلی: ۱- اینکه اقتصاد آمریکا با چالش‌های اساسی مواجه است یک امر قطعی و عینی است؛ چنانچه احیای کمربند زنگار یا کمربند زنگ‌زده (The rust belt) همیشه بخشی از دعوای کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده بوده است. کمربند زنگ‌زده اصطلاحاً به منطقه‌ای در ایالات متحده گفته می‌شود که از شمالی‌ترین منطقه شمال شرقی این کشور آغاز شده و به مناطق مرکزی آن و نزدیک به غرب می‌رسد و در اصطلاح به افول اقتصادی، از دست دادن جمعیت و زوال این شهرها به دلیل کوچک شدن بخش صنعتی آن اشاره دارد. ۲- این مشکلات اقتصادی باعث شده تا آمریکا با آشوب سازی در محیط منطقه‌ای و فروش سلاح بیشتر، به دنبال کمک به کارتل‌های تسلیحاتی و احیای اقتصاد در حال زوال خود باشد؛ موضوعی که برنارد لوئیس آن را پیشنهاد داده و عنوان مدیریت آشوب بر آن گذاشت. ۳- این ترس فروشی باعث شد که ترامپ در سفرش به ریاض در سال ۱۳۹۶، قرارداد ۴۸۰ میلیارد دلاری فروش سلاح به عربستان را امضا کند که گفته می‌شود بزرگ‌ترین توافق در تاریخ آمریکا به حساب می‌آید. ۴- حکام مرتجع منطقه با یک خطای محاسباتی و ادراکی مواجه‌اند. امنیت سازی در منطقه از بستر همگرایی میان ملت‌ها و دول منطقه می‌گذرد، نه کشمکش و رقابت تسلیحاتی.

نکته پایانی: دیر یا زود بسیاری از ملل و دول منطقه به این نتیجه می‌رسند که امنیت پایدار با تکیه بر توان داخلی و استفاده از متخصصان بومی قابل ساخت است؛ امری که جمهوری اسلامی با درایت امامین انقلاب زود آن را فهم کرد و امروز با داشتن توان بومی و هزینه به‌مراتب پایین‌تر از حتی کشورهای ذره‌بینی حاشیه خود، قدرت اول نظامی در منطقه است. (نویسنده: یعقوب ربیعی)

دین؛ عنصر و عامل اصلی پیروزی و پیشرفت انقلاب

رهبر انقلاب اسلامی در دیدار مجریان کنگره ملی شهدای عشایر در ۲۲ خردادماه سال جاری که محتوای این دیدار دیروز رسانه‌ای شد، با اشاره به ایستادگی عشایر در مقابل تلاش‌های پر شمار بیگانگان در طول دو سه قرن گذشته، فرمودند: «هدف از این تلاش‌ها وادار کردن عشایر به خیانت به کشور و اقداماتی همچون تجزیه و جنگ داخلی بود که هرگز موفق نشدند، بنابراین عشایر ایران جزو وفادارترین قشرهای ملت هستند». ایشان خاطرنشان کردند: «عامل اصلی وحدت، پیشرفت و از خودگذشتگی مردم از جمله عشایر، عامل "دین" بود که امام بزرگوار با استفاده از آن عنصر حیاتی، انقلاب را به پیروزی رساند». حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از مهم‌ترین ابعاد جنگ نرم را خاموش یا تضعیف کردن انگیزه‌های دینی در کشور خواندند و افزودند: «امروز هر کاری در کشور علیه دین، سنت‌ها، مقدسات و شعائر دینی انجام می‌شود، متکی به یک انگیزه سیاسی و مورد استفاده دشمن است»؛ ایشان شهیدان را مظهر زیبا و با شکوه ایمان دینی در کشور برشمرده و درس مهم شهیدان را درس امید خواندند و خاطرنشان کردند: «رزمندگان ما در شرایطی وارد میدان رزم شدند که بر اساس محاسبات عادی امیدی به پیروزی وجود نداشت؛ اما در اثر آن مجاهدت‌های امیدوارانه، جنگ با عزت جمهوری اسلامی و منکوب شدن متجاوزان خاتمه یافت و این یعنی در سخت‌ترین شرایط نیز باید به کمک الهی و همت خود امیدوار بود».

سال چالش برانگیز برای صهیونیست‌ها

«سعدالله زارعی» کارشناس و تحلیلگر مسائل منطقه نوشت: «رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۲۱ با ۱۰۸۵۰ اقدام جهادی فلسطینی‌ها مواجه گردید که فقط توانست حدود ۲۲۰۰ مورد آن را شناسایی و خنثی کند. این رژیم در این سال با ۳۶۹۳ درگیری مسلحانه فلسطینی‌ها یعنی به‌طور متوسط روزانه با ۱۰ مورد اقدام جهادی علیه نیروهای نظامی خود مواجه بوده است. در همین چند ماه گذشته از سال ۲۰۲۲، لاقلاً ۳۰ نفر از نظامیان رژیم در مواجهه با فلسطینی‌ها کشته شده‌اند. در سال گذشته میلادی سلاح‌هایی معادل ۱۹۰ میلیون دلار از اسلحه‌خانه‌های این رژیم به دست فلسطینی‌ها رسید. برآوردهای رئیس ستاد مشترک ارتش این رژیم، بیانگر آن است که اعتیاد نظامیان، مهم‌ترین عامل همکاری آنان در خروج سلاح از مراکز نگهداری بوده است».

امکان رقابت محصولات ایران در بازار ونزوئلا

سفیر جمهوری اسلامی ایران در ونزوئلا گفت: «ونزوئلا به کالاهای دانش‌بنیان و واسطه‌ای به صنعت، مواد پتروشیمی، اقلام و ادوات کشاورزی، خودرو، اقلام و مصالح ساختمانی و به خیلی از کالاهای دیگر نیاز دارد محصولات ایران در ونزوئلا با قیمت رقابتی قابل عرضه است». حجت‌الله سلطانی افزود: «آمریکا به یک مرض و بیماری دچار شده که از ابزار سلطه‌اش اعم از دلار، سیستم مالی و بانکی و ارتباطات سیاسی به‌عنوان یک اهرم برای فشار به کشورهای مستقل استفاده و تلاش می‌کند که از این طریق استقلال رأی این کشورها را بشکند و آن‌ها را مجبور کند در خط و مشی که ترسیم می‌کند، رفتار کنند. خیلی از کشورهای مستقل دنیا از جمله جمهوری اسلامی ایران، ونزوئلا، کوبا، نیکاراگوئه این سازوکار را نمی‌پذیرند. به همین خاطر است که بحث مقاومت و اتخاذ تدابیر لازم برای خنثی کردن و شکست دادن این فشارها توسط دولت‌های مردمی، مقاوم و مستقل مطرح می‌شود». سلطانی در خصوص ظرفیت‌های کشاورزی ونزوئلا برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کشورمان نیز گفت: «ونزوئلا حدود ۳۰ میلیون هکتار زمین حاصلخیز قابل کشت با میانگین بارندگی ۱۵۰۰ میلی‌متر دارد. همین به‌تنهایی فرصت بسیار استثنایی برای شرکت‌های ما خواهد بود که بتوانند کشت فراسرزمینی انجام بدهند».

راه‌اندازی اینترنت ویژه کودکان در کشور

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات اعلام کرد که به‌منظور رفع دغدغه‌های فرهنگی والدین، اینترنت ویژه کودکان تا دو هفته آینده در دسترس قرار می‌گیرد. عیسی زارع‌پور افزود: «این سرویس، اینترنت کاملاً ایمن و بر اساس مصوبات شورای عالی فضای مجازی طراحی شده است. با فعال‌سازی این سرویس محدودیت‌هایی برای دسترسی کودکان اعمال می‌شود تا این دسته از کاربران در معرض محتوای نامناسب قرار نگیرند».

◀ **دانش‌آموزان چمران در لبنان!** «صلاح فصیح» نماینده جنبش امل در تهران گفت: «یک زمان در کشورهای عربی نگاه کردن به ارتش اسرائیل ترس داشت؛ اما الآن ارتش اسرائیلی جرئت ندارد به ما در مرز نگاه کند و می‌ترسد. امام موسی صدر و شهید چمران بنیان‌گذار این خط بودند. در هر خانواده شیعه در لبنان حداقل یک دکتر، مهندس و پزشک وجود دارد. این‌ها حاصل تلاش‌های امام موسی صدر و شهید چمران است. شیعیان لبنان، شهید چمران (شمران) را یک رهبر می‌دانند. فکر نمی‌کنم در ایران کسی اسم فرزندش را چمران گذاشته باشد؛ اما ما در لبنان پسر به نام چمران زیاد داریم».

◀ **دستگیری عوامل موساد در سیستان و بلوچستان** / دادستان عمومی و انقلاب سیستان و بلوچستان اعلام کرد: «عوامل موساد در سیستان و بلوچستان دستگیر شدند، دستگیرشدگان قصد ترور دانشمندان هسته‌ای را داشتند. دستگیری این عوامل موساد با عملیات پیچیده اطلاعاتی و در پی ۸ ماه رصد دقیق کیس‌های امنیتی محقق شد».

◀ **وضع جمعیتی ناجور در کشور!** وزیر بهداشت در نشست علنی دیروز در مجلس گفت: «وضعیت جمعیتی کشور بسیار ناجور است و ما فرصت زیادی برای افزایش جمعیت در کشور نداریم. اگر در ۷ سال آتی کاری برای افزایش جمعیت نکنیم، بعداً قابل جبران نخواهد بود».

◀ **دفاع از تورم غیرقابل دفاع!** وزیر اقتصاد گفت: «شهریورماه ۱۴۰۰ تورم ۵۹ درصد بود اما امروز این عدد به ۴۶ درصد کاهش پیدا کرده است. سیاست مهار تورم همچنان از اولویت‌های ستاد اقتصادی دولت قرار دارد و با تلاش دستگاه‌های اقتصادی دولت این اقدامات در حال انجام است». هرچند سخن وزیر از تورم کشور و کاهش چند پله و اما غیرملموس آن صحیح است، منتهی تورم بالای ۴۰ درصدی در کشور به‌هیچ‌وجه مورد قبول ملت نبوده و از دولت انتظار می‌رود با بهره‌گیری از بازوهای نظارتی و مدیریتی خویش در مهار آن بکوشد.

◀ **بازگشت ایران به شاهراه ترانزیت جهانی** / رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد: «پس از چند دهه غفلت، با فعال‌سازی کریدورهای شرق به غرب و شمال به جنوب، ایران به شبکه مسیرهای ترانزیت و تجارت جهانی بازگشت».

◀ **توافق بر سر حق‌آبه هیرمند** / وزارت آب و انرژی طالبان از توافق با ایران در خصوص حق‌آبه هیرمند خبر داد. رئیس آب‌های فرامرزی طالبان گفت: «با هدف پرداخت حق‌آبه، قرار است تأسیسات مشترک و ابزار سنجش آب ساخته شود. طرفین در نشست اخیر در تهران بر ضرورت اجرای کامل معاهده میان ایران و افغانستان تأکید کردند و در حال حاضر مشکل در سه نقطه است که از این نقاط آب به طرف ایرانی تحویل داده می‌شود».